

NAŠA OBČINA IMA OBLIKO VODNOGOSPODARSKIH POSEBNOSTI

Kadar zadostuje brv, ne gradi mostu

V Območni vodni skupnosti Ljubljana - Sava, katere delovno obdobje je po 15 letih izteklo 31. 12. 1969. leta, so v preteklosti ugotavljali, da nimajo publikacije, s katero bi lahko vsakemu, ki ga zanima to področje, jasno, nazorno in dovolj strokovno prikazali, kaj je zadolžitev vodnega gospodarstva. To še predvsem za to, ker se je v pogovorih pogosto menjalo vodno gospodarstvo v vodovodnim (komunalnim) gospodarstvom. Tako je lani celo leto nastajal zbornik z naslovom »Vsaka voda je pri izviru čista«, ki skuša s svežim dramaturškim prijemom prikazati del problematike vodnega gospodarstva v preteklosti na ozemlju te območne skupnosti in rešitve, ki so jih izvedli vodarji v obdobju 1974-1989. Zajema tudi še preostale zadolžitve, ki ostajajo pred vodarji tako z vzdrževalnega, kot investicijskega področja. Precejšnjo pozornost namenja ekološkemu vprašanju urejanja vodovja.

In, kako je zborniku zastopana naša občina. Primerno. Ker je pri nas več izrazitih vodnogospodarskih pojavov oziroma problemov: hudourniško ozemlje Polhograjskega hribovja, Ljubljansko barje, nevarnost pred poplavi, pritoki Ljubljane s posebnimi problemi, je razumljivo, da so predstavljeni s strokovnimi besedili in številnimi fotografijami, risbami

in zemljevidi. Avtorji so celovito predstavili problematiko državljanov visokih voda iz Polhograjskih Dolomitov (zadrževalnika Božna in Brezje), tako da je zbornik ob 15 letnici OVS Ljubljana - Sava dragocen dokument za vse tiste, ki jih v naši občini zanima ta problematika.

Ko je bilo 27. decembra zadnje zasedanje skupščine OVS Ljubljana - Sava, pred njo pa seja delegatske konference ljubljanskih občin, so delegati iz naše občine še vedno opozarjali na to, da v Ljubljani menijo na mestnem nivoju, da Ljubljana sega le v ožek krog okrog mestnega središča, podoželje pa ni del Ljubljane. OVS Ljubljana - Sava so priznali, je imela (strokovna služba z izvajalci) velik posluš tudi za podoželje in škoda je, ker se je z njeno razpustitvijo prekinil zelo dober način samoupravnega in strokovnega delovanja ter materialne skupnosti. Ne verjamejo, da bodo tako uspešno lahko reševali problematiko v sedanjih organiziranosti in nesamostojnosti republiškega vodnega sklada oziroma njene izpostave za območje Ljubljane in Save.

Na zadnjem zasedanju skupščine so podelili posameznikom in podjetjem priznanja za sodelovanje v delu skupnosti. Iz naše občine sta ga prejela Ciril Stančič in Podjetje za urejanje hudournikov.

STANE JESENOVEC

KAKO BODO NOVI OBRITNIKI, PODJETNIKI REAGIRALI

Ostrejši davčni vijak za trgovino, gostinstvo?

V največjem slovenskem obrtnem združenju Ljubljana Vič-Rudnik je izvršilni odbor pod vodstvom Alojza Lampiča že opravil prvi obračun dela. V njem ugotavlja, da so imeli aktivne stike z občino, z upravo za družbene prihodke, z zvezo, z ostalimi ljubljanskimi obrtnimi združenji, zbornico in vsemi tistimi, ki so v preteklem letu obravnavali problematiko obrtništva. Sekretar združenja Branko Pečan je v tokratnem poročilu še posebej izpostavil neformalno povezovanje obrtnikov po posameznih panogah. Navedel je, da so sklicali na sestanke in še posebej obveščali obrtnike avtoremontnih dejavnosti, serviserije oljnih gorilcev, izdelovalce usnjene galanterije, frizerje, kovinarje, grafike, živilce, tekstilce in plastikarje. Ker imajo Vičani le obvezni sekciji, gostince in avtoprevoznike, je zapisal tudi, da je bila prva v letu 1989 zelo aktivna. Njen odbor se je sestel kar sedemkrat, dvakrat so se sešli vsi gostinci. Ponovno so organizirali teden viških gostincev, pri katerem jim je finančno pomagala občinska skupščina. 47 gostincev je zbralo 44,10 milijona dinarjev za pediatrično kliniko in 78 milijonov za srednjo šolo gostinstva in turizma v Ljubljani. V tej akciji je sodelovalo 27 gostincev. Žal ni mogoče tako ugodno pisati o avtoprevozniki sekciji. Odbor se je sestel le enkrat, tečajev iz varstva pri delu in preverjanja znanja iz cestno prometnih predpisov se je žal udeležilo le 35 odstotkov avtoprevoznikov.

Zapisali smo že, da viško obrtno združenje aktivno sodeluje z upravnimi organi. Srečanje s predsednikom izvršnega sveta Stanetom Droljcem, direktorjem uprave za družbene prihodke ter njunima sodelavcema je pokazalo, da so ti stiki potrebni, saj omogočajo spoznavanje različnih pogledov na isto temo. Zaključna misel pogovora je sicer izvenela, naj bo vloga občine taka, da obrtnikov ne bo ovirala pri delu oziroma, da bo ljudi spodbujala k ustvarjanju. Do te potrebe, izražene s strani izvršilnega odbora, so prišli potem, ko so slišali, da so v viški občini pridobili okrog 100 novih zasebnih podjetij,

predvsem za opravljanje intelektualnih storitev. Na izrazito povečanje trgovin in precejšnje povečanje bifejev namerava občina odgovoriti z zaostreno davčno politiko, saj meni, da je potrebno bolj pogledati pod prste tistim, ki obračajo gotovino. Davčne olajšave naj bi vezali le na ustanavljanje obrtnih delavnic v citiranih okoljih. Obrtniki so opozorili na krhanje gospodarskih in predvsem plačilnih vezi s SR Srbijo in seveda povprašali, kako bo to neugodno situacijo upoštevala pri odmeri dajatev občina. Z odgovorom, da bo dokumentirana prošnja upoštevana, so bili člani izvršilnega odbora zadovoljni. Precej časa so namenili prostorski problematiki. Na viški občini so namreč ugotovili, da so v preteklosti kupci parcel za obrtno dejavnost kasneje špekulirali z zemljišči in objekti. Zato sedaj dajejo prednost industrijsko narejenim objektom do IV. gradbene faze, ki jim ni mogoče spremeniti namembnosti. Teh je kar precej na voljo (PIC, Plutal, ...), vendar ni kupcev zaradi izredno visokega komunalnega prispevka. To je predsednik izvršnega sveta Stane Droljč priznal in povedal, da se bodo v Ljubljani pričeli dogovarjati o tem, da bi nakupe tovrstnih objektov v začetnem obdobju oprostili najrazličnejših prispevkov in s tem omogočili, da bi obrtniki sploh lahko prišli do prostorov, dohodka in bi šele kasneje plačali te prispevke.

Zaostrena gospodarska situacija bo tudi od obrtnikov, še bolj kot dosedaj, zahtevala aktiviranje vseh rezerv. Zato, da bodo odslej lahko sproti plačevali ob osebnih dohodkih vse prispevke, da bodo kos konkurenci sproščenejšega uvoza in očitno tudi ostrejši davčni politiki. Saj v viški občini je bilo mogoče to zaznati, saj smo v pogovoru lahko večkrat slišali, da je bila to občina z najštevilnejšimi davčnimi olajšavami. Zato je bilo mogoče razumeti veliko naklonjenost do tega, naj si obrtniki sami uredijo določeno obliko banke, če niso zadovoljni s prepočasnim reševanjem stvari in informiranjem o plačilih v ljubljanski in drugih institucionalnih bankah.

STANE JESENOVEC

V TRNOVEM

Univerzitetni kolegij raziskovalcev

Ideja o Univerzitetnem kolegiju raziskovalcev v naši občini je sorazmerno mlada. To bo zgradba za namestitve in delo tujih predavateljev in znanstvenikov ter tudi domačih znanstvenikov. Stala bo, kot se je na seji pred novim letom odločil naš izvršni svet, v Trnovem - med Kardelevo cesto, Gradašičico, Karunovo in Zihelovo ulico.

V razpravi o strokovnih podlagah in programskih zasnovah za lokacijo in kolegij pa je imel naš izvršni svet nekaj pomislekov, saj je izbrana lokacija ena od reprezentančnih v naši občini.

Prvi od pomislekov je vsekakor ta, da ne bi iz nekakšnega hotela za znanstvenike nastal nastanitveni objekt za domače raziskovalce, ki jim drugače ne bi bilo mogoče zagotoviti strehe nad glavo.

Pri gradnji bodo morale namreč sodelovati tudi zainteresirane delovne organizacije, zato je taka bojazan verjetno na mestu.

Gre namreč za to, da bo Univerza, brez »zunanj« pomoči, finančno tako velik zalogaj težko sama izpeljala, čeprav je za Univerzitetni kolegij raziskovalcev zelo zainteresirana. Še posebno je vprašanje financiranja iz univerzitetnega žepa vprašljivo, če vemo, da predstavlja problem že nekaj tisoč DEM, ki jih mora zagotoviti za razpis in izvedbo arhitektonskega natečaja za kolegij.

Sicer pa bodo v zgradbi kolegija poleg sob in apartmajev tudi univerzitetna dvorana, konferenčne sobe in drugi prostori za delo znanstvenikov, gostinski prostori, storitvene dejavnosti in nekaj trgovin... Vse skupaj na 8800 kvadratnih metrih skupne bruto površine.

Center Barje

V zadnjih nekaj letih viška občina nadomešča dolga desetletja stagnacije v prostorskem razvoju. Med glavnimi deli občine, če ne celo prav osrednji del prostorskih dogajanj, je prav gotovo jug občine - Barje. Najbolj zajeten zalogaj v tem pogledu pa je Južni center, za katerega je konec lanskega leta Zilov toz Urbanizem - LUZ pripravil posebne strokovne podlage.

Ob zaključku Kardelejeve in Titove ceste, na južnem robu Barja, bo v naslednjih 20 do 30 letih zrastle pravo malo mesto objektov in površin, namenjenih skupni porabi za vse Ljubljančane. Predvidene so številne dejavnosti od izobraževanja do raziskovanja, poslovnih, finančnih ali institucionalnih dejavnosti do razvojne proizvodnje v povezavi z raziskovalnimi organizacijami in univerzo - v obliki tehnoloških parkov.

Za Južni center, »balkon na Barje«, je predvidenih okrog 880.000 kvadratnih metrov gradbe-

nih zemljišč na 300-metrskem pasu med osrednjo krožno cesto in bogatimi zelenimi površinami na zunanem robu Barja. Zemljišče za Južni center je že skoraj v celoti odkupljeno - razen območja s črnimi gradnjami v Rakovi Jelši. Celotno območje, ki bo namenjeno Južnemu centru, se razteza na več kot 90 hektarjih.

Ker so načrti za gradnjo Južnega centra res obsežni, je naš izvršni svet v razpravi o posebnih strokovnih podlagah zanj menil, da bi bilo v tej etapi priprav na njegovo gradnjo potrebno razmišljati predvsem o urbanističnih rešitvah Centra - prometnicah, povezavi z Barjem, v programu pa predvsem o načelnih rešitvah. Sicer pa je treba strokovne podlage z zasnovano strokovno rešitve za ureditvena območja, ki jih Južni center v načrtih obsega, pripraviti za javno razgrnitev - skupaj z osnutkom sprememb in dopolnitve dolgoročnega razvojnega načrta.

Zasebna obrt tako in drugače

Od začetka lanskega leta do 15. decembra je bilo v naši občini na novo prijavljenih 182 samostojnih obrtnikov, dejavnost pa jih je v tem času odpravilo 150. Kljub večjemu številu obrtnih delavnic oziroma obrtnikov pa se je v tem času zmanjšalo število zaposlenih v samostojnem osebnem delu - kar za 141 ljudi.

Če pogledamo podatke o objavljenih in na novo prijavljenih obrtneh in jih primerjamo, vidimo, da se je kar za 22 lokalov povečalo število prodajalnih na drobno, za 10 je večje število svetlovalnic in za devet število obratovalnic za popravilo in izdelavo elektrotehničnih predmetov.

Razlogi za prenehanje obrti so različni. Največ obrtnikov je odjavilo dejavnost zaradi upokojitve - 39, devet jih je obrt opustilo zaradi pomanjkanja dela, zaradi zaposlitve v združenem delu pa 23. Le v petih od vseh 150 primerov odjave obrti so obrtniki kot vzrok navedli previsoke davčne obveznosti.

V razpravi o zasebni obrti v naši občini je IS predlagal, da je treba gradivo, ki ga bodo obravnavali delegati zborov naše občinske skupščine dopolniti še z nekaterimi podatki. Tako je treba gradivo dodati povzetek informacije o oblikovanju in poslovanju PIC-a, pregled obrtnikov, ki so odjavili dejavnost in njihove davčne obveznosti, podatke o prizadevanjih za prenovi in usposobitev lokalov ob Eipprovi ulici... V gradivu bi morali biti navedeni tudi prevideni posegi v prostor v letošnjem letu ter opredelitve v zvezi s prodajo poslovnih prostorov v naši občini.

Stane Droljč je ob razpravi o zasebni obrti v naši občini tudi povedal, da je bilo v zadnjem času pri nas ustanovljenih več kot 150 zasebnih podjetij, ki rastejo tako rekoč kot gobe po dežju. V zvezi s tem je le še pripomnil, da bi si novi »podjetniki« za svoja podjetja verjetno lahko izmislili kakšno bolj smiselno, če ne že vsaj malo bolj slovenska imena.

KDO BO ODGOVARJAL!

Zamakanje kolezijske in glasbene šole

Koliko let je že minilo, odkar v Ljubljani ne gradimo več objektov iz kateregakoli od treh samoprispevkov? In po vseh teh letih imamo v naši občini z nekaterimi objekti iz teh samoprispevkov še vedno kup težav. Največjega v zadnjem času predstavljata (ali pa je o teh objekti vsaj veliko slišati) osnovna šola Kolezija in viška glasbena šola.

V OŠ Kolezija na več mestih zamaka streha, pojavlja se plesen, na več mestih odstopajo talne obloge in ploščice v umivalnici telovadnice, parket v telovadnici... V glasbeni šoli pa je prav

tako največji problem zamakanje zaradi ravne strehe. Le-to je že vsa leta tako močno, da so nekateri stene dobesedno prepojene z vlago.

Izvajalec gradbenih del Ingrad iz Celja ima za vse pomanjkljivosti in napake sicer izgovor, vendar izvršni svet s takim gledanjem na stvari ni zadovoljen. Od Ingrada zahteva, naj svoje napake popravi, sicer jih bo popravil nekdo drug. Šoli tudi predlaga, naj dolgoletne težave z Ingradom reši s pomočjo sodišča, denar v ta namen pa bo začasno zagotovila občina, če bo potrebno.

Precej pikrih je bilo na seji IS slišati tudi na račun Zilovega Inženiringa in njegovega nadzora nad gradnjo teh objektov. Člani izvršnega sveta so namreč dejali, da se je treba pri vseh slabih opravljenih delih in napakah Zila vprašati, če nam je tak, kot je, sploh potreben. Sicer pa naj bi tudi z Zilom stvari rešili pred sodiščem.

Za obe organizaciji, tako ZIL kot tudi Ingrad in tudi za projektante problematičnih objektov pa velja, da bo občina pri katerihkoli investicijskih delih (skupaj z investitorji, seveda) krepko pomislila, predno bi dobili še kakšno delo v naši občini.

... O šoli pa še to

Članek v zadnji Naši komuni o osnovnih šolah daje vtis, da novinarka in naš Izvršni svet prav malo poznata problematiko šolstva v preteklem šolskem obdobju. Ne morem si misliti, da lahko upravni organ tako mimogrede obravnava tako vitalno dejavnost kot je šolstvo.

Nikakor ni res, da je lansko šolsko leto potekalo brez posebnih pretresov. Pa še kako se je treslo. Morda se dveh stavkovnih dni v množici vsakodnevnih stavk res ne opazi. Tega, da so morali stavkati vsi slovenski učitelji, da bi sebi in šoli izboljšali gmotni položaj, kot kaže ni omenjanja vredno.

Ob vsakodnevem stokanju, da je poročilo Zavoda SRS za šolstvo zanič in ne kaže realnega stanja po šolah bi dodal, da je poročilo tako, kot ga zahtevajo uporabniki. Naša šolska poročila o delu, uspehih in življenju šole bi bila preveliko breme za odgovorne, saj bi se v obilici dejavnosti, ki jih izvajamo po šolah vsako leto dan za dnem, še utegnili izgubiti. In prav bi bilo, da bi se vsaj včasih pozanimali kaj vse delajo na šolah. Tako ne bi bilo toliko dokazovanj in opravičevanj, pa še kakšen resničen problem bi rešili.

Pravo stanje v šolah je treba ugotavljati na »terenu«, ali sodbe prepustiti strokovnim organom. Gledati vse skozi statistiko je napaka, ki

lahko zavaja. Statistični podatki so samo eden od pokazateljev uspešnosti dela. Kako radi bi nas imeli in kako enostavno bi bilo, ko bi se učitelji dogovorili za najvišjo procentualno uspešnost - kakšno znanje bi učenci prinesli v življenje je seveda drugo vprašanje. O motiviranosti učencev in delu z njimi govori poročilo, zato tega ne bom opisoval. Vsaka šola si je zahtevnost priredila kraju, učencem in učiteljem primerno, v skladu s pozitivno zakonodajo, akti, pravilniki, smernicami ter namerami posameznih učencev. Se pa zelo strinjam, da bi morali odgovorni v Izvršnem svetu kdaj pa kdaj kakšen podatek preveriti na šolah, tudi pri fiziki, če se jim zdi to potrebno, in še s čim drugim bi se seznanili.

Kar se tiče ravnateljev z učiteljskim bi bilo treba ugotoviti dve stvari: prvo da je ravnatelju potrebna visoka izobraženost, ne zaradi učiteljev, ampak zaradi narave dela, ki ga opravlja;

drugo, samo uspešnost naj bo edino merilo za opravljanje del in nalog karegakoli delavca, tudi ravnatelja.

Vzgoja in izobraževanje je preveč delikatno in zahtevno področje, da bi lahko o njem pisali kar tako »z levo roko« samo zato, da se izpolni norma.

MARKO VEBER

